

REMISSYTTRANDE

Datum

Dnr

2022/5235

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
[ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.l4@regeringskansliet.se.]

Promemorian Anpassningar av svensk rätt till EU:s förordningar om interoperabilitet (Ds 2022:21)

(Departementets diarienummer Ju2022/02786)

Jag lämnar följande synpunkter i anledning av departementspromemorians förslag till ändringar i utlänningslagen.

Förslaget kan i denna del förväntas leda till att fotografier och fingeravtryck kommer att tas i fler fall och för fler syften än idag. Det finns vidare en inte obetydlig risk att de föreslagna bestämmelserna kommer att tillämpas godtyckligt och att befogenheten överutnyttjas. Det finns även en avsevärd risk att förslaget, i den del som rör den inre utlänningskontrollen, i hög utsträckning kommer att drabba personer som är svenska medborgare eller som har rätt att vistas i landet.

För att ett intrång i den enskildes personliga integritet ska få ske på det sätt som föreslås, måste en noggrann proportionalitetsbedömning göras. Åtgärderna måste vara nödvändiga dvs. svara mot ett konkret behov som inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt och vidare faktiskt kunna leda till den förändring som eftersträvas. Därutöver måste behovet av åtgärderna vara så starkt att det uppväger det intrång de innebär för den enskilde. Enligt min mening bör i det sammanhanget även de nämnda riskerna för problem i tillämpningen beaktas – och då särskilt risken att personer med annat etniskt ursprung än svenskt drabbas på ett oacceptabelt sätt av skäl som har samband med deras utseende. För att kunna bedöma om de föreslagna åtgärderna är proportionerliga måste vidare konsekvenserna av dem kunna överblickas. Det senare är här bl.a. beroende av hur de underliggande systemen utvecklas, vilket försvårar bedömningen och därför gör att det finns anledning att iaktta särskild försiktighet. Mot den bakgrunden är underlaget inte tillräckligt för att dra slutsatsen att behovet av åtgärderna är så stort att de uppväger riskerna i rättighetshänseende. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör alltså dessa aspekter belysas grundligare. Vid denna typ av förslag är det vidare viktigt att lagstiftaren ser till att det finns en effektiv tillsyn.

Förslaget i övrigt föranleder inga synpunkter från min sida.

Ärendet har föredragits av Emma Sjöberg. I ärendets beredning har även byråchefen Martin Mörk deltagit.

Mari Heidenborg